

NÄKÖKULMIA DRAAMALLISTEN TUOKIOIDEN SUUNNITTELUUN

Prosessia suunniteltaessa tulee ottaa huomioon draaman aikana tehtävät spontaanit valinnat. Prosessiin tulee liittää mahdollisuuksia tehdä valintoja ja vaikuttaa. Valinnat kohdistuvat työtapoihin, sisältöön ja rakenteeseen. Tulee siis varautua siihen, että sekä oppilaat että opettaja itse tekevät valintoja prosessin aikana ja työskentelyn suunta määräytyy tämän mukaan. Osallistujien tulisi kokea draama vaikuttavana keinona maailmankuvan ilmaisemiseen ja asenteiden haastamiseen ja muutokseen.

Draamaa suunniteltaessa on muistettava, että suuri osa työtavoista saattaa olla oppilaille uusia ja niitä tulee avata draamatyöskentelyn keskellä. Työtavan esittelyn voi rakentaa tapahtuvaksi kontekstin sisällä, jolloin jännite ei katkea.

Draamallinen toiminta tulisi jakaa mahdollisuuksiin toimia yksin, pienryhmissä ja koko ryhmän kanssa. Rakenteen tulisi yhdistää henkilökohtainen ja ryhmän oppiminen sekä sisällöstä ja teatterin esteettisestä muodosta oppiminen.

Prosessin aikana syntyneitä merkityksiä tulee pohtia eri tasoilla, kuten henkilökohtaisella, sosiaalisella ja yhteiskunnallisella tasolla. Olennaista on päästä pinnallista pohdintaa syvemmälle, tarkastelemaan ryhmän jäsenten oletuksia ja arvoja.

Jonathan Neelands (1990)

OMIEN DRAAMALLISTEN HETKIEN SUUNNITTELUN VAIHEET

1. Määrittele idea, kysymys, tunne, ajatus, mielikuva, käsite, kertomus, teksti tai teema, jota haluan käsitellä. Mihin kokemukseen haluat osallistujat johdatella?
2. Ideoi aiheen sisältöä, siihen liittyviä mielikuvia sekä työtapoja, jotka sopivat ajatukseen ja vievät sitä eteenpäin. Yritä tunnistaa elämyskohteet- ja alueet, jotka voit rakentaa tarinan sisään.
3. Millaisia tilanteita draamassa pitäisi olla, jotta valittua teemaa voidaan tutkia?
4. Tee ensimmäinen luonnos: mitä asioita ja missä järjestyksessä.
5. Mieti vielä, mihin olosuhteisiin roolit sijoitetaan? Mitä näkökulmia rooleilla on oltava, jotta draamaan kehittyy tarpeeksi vahva jännite? Kuinka etäännytettyjä roolien on oltava arkipäivästä?
5. Tee toinen viimeistellympi luonnos, johon sisällytät eri työtapoja.
7. Ajattele sitten mahdollisia haarautumia ja niiden kehittelyä sekä jatkotyöstämistä.
8. Selkiinnytä vielä tavoitteesi ja se, mihin haluat emämyksen ja mahdollisen oppimisen kohdistuvan.
9. Kokeile ryhmän kanssa ja hienosäädä kokemuksen perusteella.

Kaisla Pirkkalainen, mukaeltu Powell ja Heap (2005) ja Allan Owens (1998) pohjalta